

**Protokół Nr II/VIII/2017
z posiedzenia Zarządu
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
Pyskowice, dn. 17 lutego 2017 r.**

Posiedzenie Zarządu Związku odbyło się w Pyskowicach (w Ratuszu). Obecnych było 12 Członków Zarządu. W posiedzeniu uczestniczyli także p. Adam Neumann – Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice (z upoważnienia p. Zygmunta Frankiewicza – Prezydenta Gliwic, Członka Zarządu Związku) oraz p. Marek Szafraniec – Wicestarosta Powiatu Mikołowskiego (z upoważnienia p. Henryka Jaroszka – Starosty Mikołowskiego, Członka Zarządu Związku). Posiedzenie Zarządu prowadził p. Jacek Krywult – Prezydent Miasta Bielska-Białej, Przewodniczący Związku. Na wstępie Gospodarz, p. Waław Kęska – Burmistrz Miasta Pyskowice przedstawił historię budynku, w którym obradował Zarząd, pełniącego obecnie funkcję Centrum Wystawienniczego. Pan Burmistrz zaprosił również do obejrzenia po zakończeniu posiedzenia aktualnych wystaw, z których część związana jest ściśle z historią Pyskowic.

1. Przewodniczący Związku poinformował o planowanych w marcu 2017 r. ważnych wydarzeniach samorządowych, organizowanych przez ogólnokrajowe i regionalne korporacje w związku z budzącymi w ostatnich tygodniach duże zaniepokojenie środowiska samorządowego zapowiedziami zmian ustrojowych dot. samorządu terytorialnego, polegającymi w szczególności na ograniczeniu liczby kadencji osób pełniących w samorządach funkcje z wyboru. Spotkania te zaplanowane zostały na dzień 2 marca br. (w budynku Sejmu RP) oraz 16 marca br. Jednocześnie Przewodniczący Związku poinformował o przyjęciu przez Konwent Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów na posiedzeniu w dn. 3 lutego 2017 r. stanowiska w sprawie propozycji zmian prawa wyborczego, polegającej na ograniczeniu do dwóch liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Zarząd przeprowadził szeroką dyskusję na temat w/w planowanych wydarzeń oraz ewentualnych innych działań, które powinny zostać podjęte przez środowiska samorządowe w związku z planowanymi zmianami ordynacji wyborczej oraz w kontekście innych zapowiedzianych, a także wprowadzonych już w obecnej kadencji parlamentarnej zmian dot. samorządu terytorialnego. Zarząd podsumował dyskusję w tym zakresie ustaleniem, iż celem samorządów powinno być przyjęcie w następstwie różnych odrębnych stanowisk organizacji samorządowych (jednak zbieżnych w swojej głównej wymowie, co do sprzeciwu wobec wprowadzanych zmian) jednego wspólnego stanowiska samorządów lokalnych z całej Polski. Następnie Zarząd omówił przygotowany projekt stanowiska Zarządu, zawierający wyniki dyskusji i ustalenia przyjęte na poprzednim posiedzeniu Zarządu w styczniu 2017 r. Główne argumenty, które zostaną ujęte w stanowisku Zarządu (w wyniku dyskusji Zarządu) dot. ograniczenia czynnego prawa wyborczego mieszkańców oraz biernego prawa wyborczego (zasadnicze wątpliwości w kontekście zgodności z Konstytucją RP); korelacji między długością sprawowania funkcji wójta / burmistrza / prezydenta a stabilnością rozwoju gminy; istotnego osłabienia samorządności w Polsce; konieczności systemowego i kompleksowego podejścia do kwestii ograniczenia liczby kadencji w samorządach poprzez stworzenie mechanizmów zabezpieczenia socjalnego

ustępujących osób, wykorzystania ich wiedzy i doświadczenia oraz zmiany istniejących ograniczeń w zatrudnieniu; warunkowego ograniczenia sprawowania funkcji publicznych w samorządzie jedynie w powiązaniu z opierającym się na identycznych zasadach ograniczeniem liczby kadencji parlamentarzystów; bezzasadności formułowanych analogii w odniesieniu do organów wykonawczych w samorządzie gminnym, wynikających z konstytucyjnej regulacji dot. Prezydenta Rzeczypospolitej. Jednocześnie duże oburzenie Członków Zarządu, jako wieloletnich samorządowców wzbudziły przywoływane w kontekście debaty na temat ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów, prezydentów miast argumenty na rzecz wprowadzenia takiego ograniczenia, dotyczące rzekomych licznych przypadków mechanizmów patologicznych lub powstawania w wielu miastach i gminach wiejskich lokalnych układów władzy, sprzyjających różnym nieprawidłowościom. Zarząd dyskutował również nad kwestią ewentualnego zainicjowania przez samorządy lokalne akcji zbierania podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum dot. ograniczenia liczby kadencji jednocześnie dla posłów i senatorów. Następnie Zarząd przyjął jednogłośnie przygotowane stanowisko w sprawie zamierzeń dot. ograniczenia liczby pełnionych kadencji w samorządzie lokalnym, z jednoczesnym upoważnieniem Przewodniczącego Związku do ostatecznej redakcji treści stanowiska.

2. Zarząd przyjął jednogłośnie bez zmian stanowisko w sprawie zmiany przepisów ustawy Prawo energetyczne w zakresie podłączania do sieci i podpisywania umów na dostawę energii elektrycznej z osobami nie posiadającymi tytułu prawnego do korzystania z lokalu. Problem podniesiony w stanowisku i propozycja jego rozwiązania zostały omówione na poprzednim posiedzeniu Zarządu w dniu 20 stycznia 2017 r., a treść projektu stanowiska dostosowana do przyjętych wówczas przez Zarząd ustaleń.
3. Zarząd zapoznał się z projektem stanowiska w sprawie projektu ustawy o przekształceniu udziałów w użytkowaniu wieczystym gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w udziały we własności gruntów z dnia 7 listopada 2016 r. W związku ze zgłoszonymi przez p. Adama Neumanna – Zastępcę Prezydenta Miasta Gliwice uwagami dot. projektu ustawy (w tym zarzutem braku konstytucyjności projektowanych przepisów) oraz przedstawioną propozycją właściwego trybu przekształcania udziałów w użytkowaniu wieczystym gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w udziały we własności gruntów, Zarząd nie przyjął projektu stanowiska w zaproponowanej wersji i upoważnił Pana Prezydenta Adama Neumanna do przygotowania nowego projektu stanowiska na kolejne posiedzenie Zarządu, w oparciu o przedstawione przez Wiceprezydenta Gliwic uwagi i wnioski. Drobną zmianą zostanie również wprowadzona do tytułu projektu stanowiska.
4. Przewodniczący Związku przedstawił aktualny stan prac dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (dot. tworzenia sieci szpitali). Poinformował w szczególności, iż projekt ustawy z dnia 6 lutego 2017 r., który miał zostać przyjęty przez Radę Ministrów w dn. 14 lutego 2017 r. został kolejny raz zdjęty z porządku obrad. Przewodniczący Związku zaproponował, aby nie przyjmować stanowiska w tej sprawie do czasu poznania ostatecznego kształtu rządowego projektu ustawy. P. Adam Neumann – Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice zwrócił uwagę, że niezależnie od wprowadzanego systemu podkreślić należy, iż województwo śląskie – pomimo tego, iż w wartościach bezwzględnych otrzymuje na ochronę zdrowia wysokie środki – to w przeliczeniu na liczbę osób objętych leczeniem, wskaźnik zachorowalności, czy liczbę udzielanych świadczeń zdrowotnych jest najslabiej finansowane.

5. Zarząd ustalił termin XLII sesji Zgromadzenia Ogólnego Związku na dzień 19 maja 2017 r., a rozpoczęcie obrad na godz. 11.00. P. Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował, iż Prezydent Miasta Jastrzębie Zdrój wyraziła w rozmowie telefonicznej wstępnie zainteresowanie organizacją najbliższej sesji Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Jastrzębiu-Zdroju. Zarząd Związku z dużą przychylnością odniósł się do tej propozycji.
6. Zarząd przedyskutował krótko kwestię listy gości, którzy zostaną zaproszeni na sesję Zgromadzenia Ogólnego Związku w dn. 19 maja 2017 r. Ustalono, że zaproszenia zostaną wystosowane do Marszałka Województwa Śląskiego oraz Wojewody Śląskiego.
7. Przewodniczący Związku poinformował o debacie z udziałem Ministerstwa Cyfryzacji w ramach posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dn. 25 stycznia 2017 r. na temat dostępu do informacji publicznej „*Dostęp do informacji publicznej oraz powtórne wykorzystanie informacji publicznej – diagnoza i perspektywy poprawy sytuacji diagnoza i perspektywy poprawy sytuacji*”. Podkreślił również, iż w aktualnym stanie prawnym sądy orzekają często o kwalifikacji żądanej informacji, jako informacji nieprzetworzonej, czego konsekwencją jest obowiązek udzielania przez samorządy prawie każdej informacji bez konieczności wskazania przez stronę wnioskującą istnienia interesu publicznego i praktycznie nie mogą odmówić jej udzielenia. Dochodzi w związku z tym do absurdalnych sytuacji ujawniania informacji dot. wysokości przyznanych nagród odrębnie dla poszczególnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędzie (taka sytuacja miała miejsce w Bielsku-Białej w związku z wyrokiem sądu). Zdaniem Przewodniczącego Związku rozwiązania te stoją w sprzeczności z przepisami innych ustaw, w tym ustawy o ochronie danych osobowych. Pan Krzysztof Matyjaszczyk – Prezydent Częstochowy, Zastępca Przewodniczącego Związku poinformował o dyskusjach dotyczących kwestii dostępu do informacji publicznej w ramach posiedzenia Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, któremu współprzewodniczy i zaplanowanych pracach w tym zakresie. Wspomniał także o zapytaniu przesłanym przez Ministerstwo Cyfryzacji do jst w sprawie zgłaszania uwag dot. problematyki dostępu do informacji publicznej, na które odzew przerósł znacznie oczekiwania autorów tego zapytania.
8. Przewodniczący Związku wspominał o innych tematach posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) w dn. 25 stycznia 2017 r., w tym zwrócił uwagę na omawiany projekt rozporządzenia MEN w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. W kontekście w/w projektu rozporządzenia dyskutowano podczas posiedzenia KWRiST nad zasadnością nakładania wymogu posiadania wyższego wykształcenia w stosunku do możliwości wykonywania niektórych zawodów, np. bibliotekarza lub pielęgniarki (w przypadku w/w dwóch zawodów niesłusznie wprowadzono obligatoryjność wyższego wykształcenia).
9. Pan Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował o przyjętych stanowiskach w trakcie spotkania Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych w dn. 25 stycznia 2017 r. w Warszawie (w tym w sprawie projektu ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej, wprowadzającego zmiany w ustawie Prawo geologiczne i górnicze, których skutkiem będzie utrata dochodów jst).

10. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Burmistrza Miasta Sławków w sprawie poparcia apelu o przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla samorządów, na obszarze których znajduje się infrastruktura kolejowa objęta zwolnieniami podatkowymi. Zarząd postanowił wrócić do tej sprawy na kolejnym posiedzeniu, po rozpoznaniu do tego czasu skali terytorialnej problemu oraz jego wymiaru finansowego, w oparciu o analizę w/w kwestii na poziomie swoich jednostek. Jedynie p. Adam Neumann – Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice poinformował, iż w Mieście Gliwice – jak wynika z wstępnych wyliczeń - będą to uszczuplenia w wysokości 560 tys. zł rocznie.
11. Pan Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował o zorganizowanym spotkaniu szkoleniowo-konsultacyjnym dot. polityki samorządów w zakresie gospodarki zielenią na obszarze tych jst w kontekście nowych przepisów ustawy o ochronie przyrody, obowiązujących od 1 stycznia 2017 r. Poinformował również o planowanych przez biuro Związku dalszych działaniach dot. wypracowania w jst województwa śląskiego wspólnej polityki w tym zakresie przez Zespół roboczy, który zostanie powołany w najbliższym tygodniu. Przewodniczący Związku ogłosił, iż do tego czasu możliwe jest zgłoszenie przez Członków Zarządu dodatkowych osób do w/w Zespołu.
12. Pan Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował o ustaleniach z posiedzenia Regionalnej Rady ds. Energii w dn. 14 lutego 2017 r. dotyczących skierowania wniosku do Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w sprawie przygotowania postulatów / stanowiska dot. ograniczenia biurokracji przy podejmowaniu decyzji administracyjnych w zakresie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych. Zarząd ustalił, że przygotowaniem projektu stanowiska w tej sprawie powinna zająć się Komisja Związku ds. Lokalnej Polityki Energetycznej.
13. W kontekście trwających konsultacji projektu uchwały „antysmogowej” Sejmiku Województwa Śląskiego, Zarząd przeprowadził dyskusję na temat treści w/w projektu uchwały, a także konieczności podjęcia innych skutecznych działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji. Zarząd postanowił skierować pilnie pismo do Marszałka Województwa Śląskiego, a następnie stanowisko do Sejmiku Województwa Śląskiego w tej sprawie. W trakcie dyskusji Zarząd wyraził przekonanie, iż podejmowane przez samorzady kroki są niewystarczające, ponieważ jst nie dysponują narzędziami, które pozwoliłyby na skuteczne ograniczenie tzw. niskiej emisji. Obecna sytuacja wymaga bowiem prowadzenia radykalnych działań, które w oparciu o aktualny stan prawny nie są możliwe. Aby móc skutecznie realizować zamierzenia dot. poprawy jakości powietrza na terenie gmin województwa śląskiego (w tym w szczególności postanowienia uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego), konieczne jest wprowadzenie rozwiązań na poziomie krajowym, w tym podstawowych rozwiązań prawnych rangi ustawowej. W związku z powyższym Zarząd we wspomnianym piśmie postanowił zwrócić się do Marszałka Województwa z prośbą o uwzględnienie w projekcie uchwały „antysmogowej” Sejmiku Województwa Śląskiego apelu do Rządu dotyczącego uchwalenia przepisów ustawowych, które pozwoliłyby na skuteczną walkę ze smogiem, głównie poprzez wprowadzenie zakazu sprzedaży określonych rodzajów paliw oraz regulację dot. odpowiedniej jakości kotłów. Jednocześnie w trakcie dyskusji zwrócono uwagę, iż konieczne jest przywrócenie zasad finansowania zadań realizowanych na rzecz ograniczenia niskiej emisji, dostępnych w przeszłości w formie dotacji w ramach programów Kawka oraz Ryś. W/w wsparcie finansowe miało istotne praktyczne znaczenie. Zdaniem Zarządu bez odpowiednich instrumentów finansowych,

postanowienia uchwały Sejmiku w praktyce nie odniosą skutku ze względów ekonomicznych. Pan Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego, Członek Zarządu Związku podkreślił, iż konieczne jest przyjęcie - równoległe do wprowadzanych ograniczeń - rozwiązań prawnych zachęcających mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania (wskazane byłoby przyjęcie takich rozwiązań, jak, np. obniżenie VAT-u lub akcyzy na paliwa, takie jak gaz, co mogłoby zachęcać mieszkańców do podłączenia do sieci gazowej). Jednocześnie wyjaśnił, iż w uchwale Sejmiku Województwa Śląskiego nie może zostać zawarty zakaz sprzedaży niskiej jakości paliwa, ponieważ przekraczałoby to kompetencje Sejmiku, a uchwała zostałaby uchylona przez nadzór prawny Wojewody. Konieczne jest zatem wprowadzenie tego typu rozwiązań na poziomie przepisów ustawowych. Pan Piotr Kuczera – Prezydent Rybnika, Członek Zarządu Związku zaapelował o pilne podejmowanie wszelkich możliwych działań, informując o długotrwałej alarmującej sytuacji w Rybniku i innych miastach subregionu.

14. Zarząd zapoznał się z pierwszą wersją sprawozdania z działalności Związku za rok 2016, nie zgłaszając uwag do treści dokumentu. Uwagi do w/w sprawozdania Członkowie Zarządu mogą zgłaszać do czasu kolejnego posiedzenia w marcu 2017 r., kiedy to planowane jest przyjęcie sprawozdania.
15. Zarząd zapoznał się ze sprawozdaniem z wykonania planu finansowego Związku za 2016 rok, nie zgłaszając uwag do treści dokumentu. Uwagi do w/w sprawozdania Członkowie Zarządu mogą zgłaszać do czasu kolejnego posiedzenia w marcu 2017 r., kiedy to planowane jest przyjęcie sprawozdania.
16. Przewodniczący Związku poinformował o konferencji naukowej „*Sytuacja demograficzna woj. śląskiego jako wyzwanie dla polityki społecznej i gospodarczej*”, odbywającej się w dn. 27 lutego 2017 r. w Katowicach. Współorganizatorami konferencji są Wojewoda Śląski oraz Urząd Statystyczny w Katowicach. Zarząd odniósł się krótko do przedstawionego programu konferencji (w części zawierającej zaplanowane wystąpienia samorządowców woj. śląskiego).
17. Pan Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował o spotkaniu konsultacyjnym w sprawie występowania dzikich / leśnych zwierząt na terenach zurbanizowanych województwa śląskiego, które Związek organizuje w dn. 21 lutego 2017 r. zgodnie z ustaleniami Zarządu z dnia 8 grudnia 2016 r. Zarząd został poinformowany o programie zaplanowanego spotkania w formie pisemnej.
18. W ramach wolnych głosów i wniosków p. Ferdynand Morski – dyrektor biura Związku poinformował o zaproszeniu na organizowaną przez Ministerstwo Rozwoju konferencję „*Realizacja usług publicznych w jednostkach samorządu terytorialnego - ograniczenia, możliwości, rekomendacje*” w dn. 6 marca 2017 r. w Warszawie. Konferencja ma na celu prezentację wyników analiz barier oraz szans rozwojowych i dobrych praktyk realizacji usług publicznych, za które odpowiedzialny jest samorząd terytorialny. Badania były prowadzone przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej przy współpracy Związku Miast Polskich, Związku Powiatów Polskich i Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Żaden z Członków Zarządu nie zgłosił się do udziału w konferencji.

19. Zarząd zatwierdził terminy i ustalił miejsca posiedzeń Zarządu w I połowie 2017 r. Kolejne posiedzenia Zarządu odbędą się w dniach: 17 marca w Wodzisławiu Śląskim, 21 kwietnia w Rybniku, 19 maja w Jastrzębiu-Zdroju (przed sesją Zgromadzenia Ogólnego) oraz 21 czerwca w Gminie Kochanowice (termin przesunięty z pierwotnie ustalonego na 22 czerwca z uwagi na posiedzenie Komitetu Monitorującego RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w dn. 22 czerwca 2017 r.).